

"Sağlık sistemi daha fazla piyasa kurallarıyla yönetilemez, aşı üretimi patentlerin sunduğu kârlardan vazgeçmek istemeyen ilaç tekellerine bırakılmaz."
Aşıda patente hayır demek için sen de imzala!

<http://herkeseasi.org>

AŞIDA PATENT SAÇMALIĞI PATRONLARIN HUKUKU MU İNSANLARIN HAYATI MI?

Covid-19 tüm dünyaya yayılmış ve geniş bir coğrafyada etkisini gösteren pandemik bir hastalık. Bu hastalığın önlenmesi ve yayılımının durdurulması için çeşitli aşilar geliştirildi. Fakat tüm dünya üzerinde Covid-19 salgınına karşı aşılanmanın hızla yaygınlaştırılması ve insanların aşıya ulaşımının kolaylaştırılması gerekirken, ilaç tekellerinin daha fazla kâr elde etme hırsı nedeniyle aşı üretimi patent yasakları ile engelleniyor.

Sağlık sistemi piyasa kuralları ile yönetildiği için salgının aşısı bulunmuş olsa da hala her gün binlerce insan hayatını kaybediyor.

Aşıların formülleri ve üretim teknolojileri, aşiyi geliştiren şirketlerin elinde saklı tutuluyor. Geline nokta açıkça gösteriyor ki; ilaç tekelleri için aşı dağıtımı ve patenti bir sağlık sorunu değil ekonomik bir sorun. Hal böyle olunca bugün dünya nüfusunun sadece yüzde 2,16'sı, her iki dozu da vurularak aşılanmış durumda.

Türkiye'de bu tablo daha da içler acısı.

TÜRKİYE'DE SON DURUM

Geçtiğimiz yıl bu zamanlar Covid-19 aşısının ne zaman bulunacağı tartışılırken, bugün aşı bulunmasına rağmen hala sıranın bize gelip gelmeyeceğini konuşuyoruz.

3 Mayıs 2021 verilerine göre Türkiye aşı tablosunda 1. doz aşı uygulanan kişi sayısı 13.989.600 iken 2. doz aşı uygulanan kişi sayısı 9.412.577.

Uzmanlara göre, Türkiye'de toplum bağışıklığının kazanılması için en az 60 milyon kişinin aşı olması gerekiyor. Türkiye'de yaygın aşılanmanın başladığı 11 Ocak'tan bugüne dek ise günde ortalama 200 bin kişi aşılanmış durumda.

Mevcut hız olan günde ortalama 200 bin aşı ile devam edilmesi durumunda ise 60 milyon kişinin her iki dozu da alarak aşılanması, 2022 yılı sonunu bulacak gibi görünüyor.

Türkiye'de aşılanma tablosu bu durumdayken, aşının tedariki konusunda Cumhurbaşkanı ve Sağlık Bakanı'nın birbirini tutmayan açıklamalar yapması durumun vehametini bir kez daha gözler önüne serdi. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca yaptığı açıklamada, "önümüzdeki iki ay aşı tedarikinde sıkıntı yaşayacağız" derken AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan Türkiye'de yeterince aşı bulunduğunu iddia etti.

SORUN PATENT DEĞİL ÜRETİM DİYENLER YALAN SÖYLÜYOR!

Son günlerde bazı kesimlerin iddialarına göre aşının eşitsiz dağılımındaki asıl önemli neden patent değil bir üretim sorunu olduğu. Bu tezi savunan kişilerin ortak dayanak noktası ise Covid-19 aşısının patenti paylaşılsa bile üretim sıkıntısı çekileceğini ve aşılamanın beklenen hızda gerçekleşmeyeceği yönünde. Bu büyük bir yalan. Çünkü ilaç tekelleri aşı üretiminde patentlerin sunduğu kârlardan vazgeçmek istemiyor ve zenginliklerine zenginlik katmak için aşılamanın formüllerini ve üretim teknolojilerini paylaşmıyorlar.

Türkiye Komünist Partisi'nden İmza Kampanyası AŞIDA PATENTE HAYIR!

Dünyada "tarihin en büyük aşılama kampanyası" olarak sunulan aşılama çalışmalarında dünya nüfusunun sadece yüzde 2,16'sı tam olarak aşılanmış durumda. Aşının dağıtım ağı ise bilimsel verilerle değil yine kapitalizmin kurallarıyla belirleniyor.

Aşılar üzerindeki patentler ve bu patentlerin paylaşılmaması, ilaç tekellerinin daha fazla kazanmasını sağlıyor, kazanmanın ötesinde zenginleştiriyor. Aynı nedenle aşılamanın üretim ve tedarikinde sorunlar görülüyor. Aşı üretimi yetersiz kalıyor.

Zengin ülkeler yoksul ülkelere göre 25 kat daha hızlı aşılanıyor... Bazı ülkelerde tek doz aşı dahi uygulanmış değil. İlaç tekellerinin kâr hırsı göz göre göre milyonlarca insanın ölümüne neden oluyor.

Ülkemizde de yeterli aşı tedarik edilemediği için aşılama hızı oldukça düştü, salgın kontrol altına alınabilecekken kontrolden çıktı...

Sağlık sistemi daha fazla piyasa kurallarıyla yönetilemez, aşı üretimi patentlerin sunduğu kârlar-

dan vazgeçmek istemeyen ilaç tekellerine bırakılmaz. Aşıların formülleri ve üretim teknolojileri tüm ülkelerle paylaşılmalı, üretilmeleri patent yasakları ile engellenmemeli, aksine bu aşılamanın üretimi için gerekli ise teknolojik iyileştirmeler hızla desteklenmelidir. İnsanlık için aşı ücretsiz olarak üretilmeli ve yaygın ve eşit bir şekilde uygulanmalıdır.

HEM BİLİM İNSANI HEM TÜCCAR OLUNMAZ!

Covid-19 salgını nedeniyle yaşanan ölümler artıyor. Ölüm sayılarının artmasının aşı tedarikinin sağlanamaması ilgisiz var. Dünyada çok sayıda aşı bulunmuş olmasına rağmen dünya nüfusunun büyük çoğunluğu aşılanamıyor.

Bu aşılarından birisi alman firma BioNTech'e ait. Firmanın CEO'su Uğur Şahin patent konusunda sorulan soruya "öyle basit bir konu değil diye" cevap verdi. Uğur Şahin "Bizim yapabileceğimiz üretim

kapasitesini artırmaktır. Sorun lisans vermekle bitmiyor. Çünkü aşı üretimi 20 yıllık bir tecrübeye dayanıyor" diyerek konunun üretim kapasitesi ile ilgili olduğunu iddia etti.

Tüccarlık, para kazanma hırsı bilim insanı olma niteliklerini ortadan kaldırmış demek ki.

Uğur Şahin bir tüccar olarak meseleyi değerlendiriyor. Böyle olunca milyonlarca insanın nasıl aşılara ulaşacağı ise önemsizleşiyor.

BİLİM VE AYDINLANMA AKADEMİSİNDEN AÇIKLAMA: **Bilim emekçileri aşı tekellerine ve patentli dünyaya mahkûm mu?**

Bilim ve Aydınlanma Akademisi patent tartışmayla ilgili bir açıklama yaptı. Açıklamada konunun kişiler üzerinden tartışılmasının doğru olmadığı, sağlık sisteminin kapitalizmde kaçınılmaz olarak “kâr” odaklı organize edildiği, salgın felaketinde bu durumun daha görünür olduğu ve yüzbinlerce insanın hayatına mal olduğu aktarılarak “ne patent, ne aşı tekelleri, ne sermaye sınıfı dünyanın kaderi değildir” denildi.

BAA YÜRÜTME KURULU SEKRETERİ PROF.DR. ERHAN NALÇACI: **Birçok ülkenin aşı üretememesinin nedeni; aşı ve ilaç tekelleri**

Her gün yüzlerce insan aşı temin edilemediği ve eşit şekilde dağıtılamadığı için hayatını kaybediyor. Bunun nedeni, büyük aşı şirketlerinin yüksek karlar elde etmesi için aşıda patent uygulamasının yürürlükte olması. Bilim ve Aydınlanma Akademisi Yürütme Kurulu patent tartışmalarıyla ilgili bir açıklama yayınladı. Açıklama ile ilgili Bilim ve Aydınlanma Akademisi Yürütme Kurulu Sekreteri Prof. Dr. Erhan Nalçacı'ya görüşlerini sorduk.

Son dönemde özellikle sosyal medyada yayılan aşıda patent tartışmalarının arttığını fark ettik. Tartışmalar bir yerden sonra patenti savunmaya ve aşı üretmeyen ülkeleri toptan suçlamaya kadar gitti.

Bunun için Bilim ve Aydınlanma Akademisi olarak tartışmaya katılan bilim emekçisi arkadaşlarımıza dostça bir müdahalede bulunmak istedik.

Nasıl emekçi halkımızın düşüncesini engellemek için Evrim Kuramını saklamaya çalışıyorlarsa, bizler bilim emekçilerinin de toplumsal olaylar üzerinde düşüncesini engellemeye çalışıyorlar. Bunu yapmanın en bilinen yolu; sermaye sınıfının iktidarı kavramını ve emperyalizm teorisini el çabukluğu ile halının altına süpürmektir. Liberalizm bunu üniversitelerde ve her yerde deniyor.

Oysa patent, bilginin ve teknolojik yeniliğin mülkiyeti meselesi ahlaki veya psikolojik bir sorun değildir. Dünyanın birçok ülkesinin aşı üretememesinin nedeni; aşı ve ilaç tekelleri, onların emperyalist politikalar güden devletleri ve yerli sermaye sınıflarını işbirlikçileri haline getirmelidir.

Umarım bildiri patent konusunun daha doğru bir şekilde tartışılmasına yardımcı olur.

BİLİM VE AYDINLANMA AKADEMİSİ'NİN BAHAR ÇALIŞTAYI BAŞLADI

2017 yılında çok sayıda disiplinden bilim insanının toplumdaki gericiliğe ve üniversitelerdeki idealizme karşı mücadele etmek için yan yana gelmesiyle kurulan Bilim ve Aydınlanma Akademisi, bu yılki Sosyalist Gelecek ve Planlama Sempozyumu'nun Bahar Çalıştayı bildirimlerini geçtiğimiz hafta soL portal üzerinden yayınlamaya başladı. İlki 2019 yılının Aralık ayında Ankara'da toplanan Sosyalist Gelecek ve Planlama Sempozyumu'nun bu dönemki ça-

alıştaya toplamda 16 bildiri sunulacak. Her pazartesi soL portalda okurların katkılarına açılan bildirimlerden **“Toplumsal kriz dönemleri psikiyatrik bozuklukları nasıl etkiliyor? Sosyalizm ne yapacak?”** ve **“Geleceğin Sosyalist Bireyini Yetiştirme Yolunda Çevrimiçi Araçların İşlevi: Ebeveyn Okulu Deneyimi”** başlıklı ikisi daha, dün itibarıyla yayınlandı. Okumak ve katkı yapmak için karekod bağlantılarını tıklayabilirsiniz.

Ebeveyn okulu

Kriz dönemleri psikiyatrik bozuklukları nasıl etkiliyor

ÇALIŞTAYA SİZ DE KATKI YAPABİLİRSİNİZ

“...Sınıflar güçleri ölçüsünde gündemi belirlerler. Dolayısıyla gündemi ağırlıklı olarak sermaye sınıfının ve onun temsilcisi AKP'nin belirlediği görülüyor. Oysa emekçi sınıfların, sömürsüz, eşitlikçi, kamucu ve aydınlık bir toplumu tartışmaya, bunu gündem yapmaya ihtiyacı var. Bu nedenle okuyuculardan bildirimleri okumaları, tartışmaları ve topluma yaymalarını rica ediyoruz. Bu süreç bize dayatılan yüzeysellikten kur-

tulmak için de bir fırsat sunuyor. Burada bir “like” butonu olmayacak. Bildirimlerin basılmasını, dikkatlice altı çizilerek okumasını ve katkıların, soruların BAA'ya iletilmesini çok istiyoruz. Bütün katkı ve sorular BAA tarafından yanıtlanacaktır.

Katkı ve sorularını şu adrese gönderebilirsiniz: iletisim@bilimveaydinlanma.org
Bilim ve Aydınlanma Akademisi

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ 2023 İÇİN ÇAĞIRIYOR

AKP'ye neden karşıyız?
Millet İttifakı neden çözüm değil?
2023 için neden hazırlanmalıyız?

ESKİŞEHİRLİ İŞÇİLER BULUŞUYOR: 2023 Planımız Nedir?

Türkiye Komünist Partisi'nin geçtiğimiz aylarda emekçilere ve toplumun sol kesimlerine yaptığı, iktidar ve ona benzeyen düzen muhalefetine karşı emekçi halkın ittifakını yaratma çağrısı işçiler arasında yaygınlaşmaya devam ediyor. Eskişehirli işçiler 5 Mayıs Çarşamba akşamı saat 21.00'de TKP Merkez Komite üyesi Alpaslan Savaş'ın katılımıyla TKP'nin 2023 Çağrısı'nı konuşmak üzere buluşacaklar. "AKP'ye neden karşıyız?", "Millet İttifakı neden çözüm değil?" ve "2023 için neden hazırlanmalıyız?" sorularının yanıtlanacağı söyleşiye katılmak ve bilgi almak için 544 201 1920 no'lu hatta ulaşabilirsiniz. Çağrının tamamını karekoddan okuyabilirsiniz.

3 MAYIS DÜNYA BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ GÜNÜ

Son bir yılda 274 gazeteci yargılandı

3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü gününü ülkemizde gazeteciler işsizlik, güvencesiz çalışma koşulları, sendikasılaştırılmayla karşıyorlar. 43 gazeteci gazetecilik faaliyeti yüzünden cezaevinde, son bir yılda 128 davada 274 gazeteci yargılandı.

Basın özgürlüğünde son sırada yer alan ülkemizde; 1 Mayıs öncesi Emniyet Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı hukuksuz genelgeyle eylemlerde cep telefonu ile ses ve görüntü alan kişilerin engelleneceği ve haklarında yasal işlem yapılacağı duyurulmuştu. 1 Mayıs'ta sokağa çıkan yurttaşlara yapılan müdahaleyi ka-

yıt altına almak isteyen basın emekçileri sert müdahale ile karşılaştı.

Toplumun haber alma hakkı için çalışan, üreten, boyun eğmeyen tüm gazetecilere selam olsun!

“ GÜNÜN SÖZKARASI

Belediyesi Meclis Üyesi **Leyla Keleş**, “Komşusu intihar edene kadar haberi olmayan Müslüman, intihar ederken videosunun çekip paylaşıyor. Bunun üzerinden de hükümete havlıyor! Peki sen durumu yetkililere bildirdin mi önceden? Ya da bir gün 100 TL borç verdin mi? Video paylaşım vicdanını rahatlamak ne kolay değil mi?” ifadelerini kullandı.

BOYUN
EGME

BOYUN EĞME
GÜNLÜK SİYASİ BÜLTEN
İmtiyaz Sahibi:

Gelenek Basım Yayımlar ve Ticaret Ltd. Şti

Sorumlu Müdür: Mesut Gülçiçek
Tasarım: Uğur Güç
ISSN: 2564-7385

Adres: Osmanağa Mh.
Osmançık Sk. No:9/16
Kadıköy - İstanbul

İletişim ve dijital abonelik için
boyunegme@tkp.org.tr
adresinden ulaşabilirsiniz.